

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **Farma Svitavka s. r. o.**, IČ 27326411, se sídlem Nové Zákupy 315, Zákupy, zastoupena JUDr. Tomášem Rybářem, Ph.D., advokátem se sídlem Václavské náměstí 1601/47, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2015, č. j. 11 A 79/2013 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2015, č. j. 11 A 79/2013 – 27, (dále jen „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva zemědělství ze dne 4. 4. 2013, č. j. 10902/2013-MZE-14132, (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) nejprve poukázal na relevantní evropskou i národní právní úpravu a uzavřel, že žádný z žalobních bodů není opodstatněný. Nepřisvědčil námitce, že žalovaný neměl při výpočtu výše platby za přírodní znevýhodnění v oblastech s jiným znevýhodněním (dále také jen „kompenzační platba“ nebo „platba“) použít ustanovení § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě (dále jen „nařízení vlády č. 75“), ale že měl při výpočtu poskytnuté kompenzační platby pro rok 2012 použít pro přepočítání eur na české

koruny pevný směnný kurs ve výši 29,784 Kč/1€, uvedený v Programu rozvoje venkova České republiky na období let 2007 až 2013 (dále jen „Program“). Směnný kurs z roku 2005 byl podle městského soudu použit jako příklad prvního směnného kursu a jako vodítko pro způsob výpočtu výše sazeb kompenzačních plateb. Program není obecně závazným předpisem, a proto nemůže zakládat práva ani povinnosti fyzických a právnických osob, které jsou v postavení příjemců plateb. Právním předpisem, z něhož mohou plynout veřejná subjektivní práva žalobkyně je zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“) a nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „nařízení 1698/2005“) a ty jsou provedeny právě nařízením vlády č. 75. Proto správní orgány stanovily výši kompenzační platby žalobkyně v oblasti se specifickými omezeními typu S správně za použití směnného kursu podle § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75 a příkladmo v Programu uvedený směnný kurs 29,784 Kč/1€ tedy nebylo možno pro výpočet výše kompenzační platby použít.

Městský soud se neztotožnil ani s námitkou žalobkyně, že žalovaným aplikované ustanovení § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75 je v rozporu s nařízením 1698/2005 a s obsahem Programu. Dovedil, že § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75 vychází z nařízení 1698/2005 a upravuje obecný princip určení směnného kursu, který je v národní právní úpravě koncipován obdobně jako v čl. 11 nařízení Komise (ES) č. 1913/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k agromonetární úpravě pro euro v zemědělství (dále jen „nařízení 1913/2006“). Tedy je založen na principu použití směnného kursu stanoveného Evropskou centrální bankou k určitému datu, nikoliv na fixně stanoveném směnném kursu. Program ani nařízení 1698/2005 konkrétní ustanovení týkající se směnného kursu neobsahují a současně z nařízení 1698/2005, ani z nařízení 1913/2006 nevyplývá úmysl stanovit stálý a neměnný směnný kurs, naopak je zřejmé, že je předpokládán pohyblivý směnný kurs vyhlášený v Úředním věstníku Evropské unie. Nařízení vlády č. 75 je proto také v souladu s nařízením 1913/2006, neboť ani z něj nevyplývá, že by rozhodným měl být směnný kurs, který platil v roce 2005. Naopak z jeho čl. 11 vyplývá předpoklad pohyblivého směnného kursu, shodně jako z odstavce 3 odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 2799/1998, o agromonetární úpravě pro euro (dále jen „nařízení 2799/98“), jež obsahuje obecná hlediska, která se následně projeví ve výši plateb a která mají zajistit, aby nedošlo ke zvýhodnění České republiky tak, že při využití eur nebude poskytnuta výhoda ve srovnání s použitím národní měny.

Městský soud nepřisvědčil žalobě, ani pokud jde o námitku, že nárok žalobkyně vyplývá přímo z nařízení 1698/2005 a Česká republika není oprávněna do jeho obsahu zasahovat a měnit jeho rozsah. Městský soud zdůraznil, že nezpochybňuje přímé účinky nařízení 1698/2005, z čl. 37 odst. 1 uvedeného nařízení však vyplývá, že platby jsou poskytovány na krytí dodatečných nákladů a ušlých příjmů do výše maximálně stanovené částky podle přílohy tohoto nařízení bez ohledu na to, zda v konkrétním případě tato platba skutečné náklady a ušlé příjmy pokrývá v plném rozsahu. S ohledem na skutečnost, že nařízení 1698/2005 neobsahuje směnný kurs, nelze podle něho postupovat a přepočít plateb provést. Ani Program, který nadto není obecně závazným právním předpisem, neobsahuje závazný směnný kurs přepočtu české měny na euro. Vzhledem k tomu, že z uvedené evropské právní úpravy nevyplývá právo žalobkyně na náhradu všech skutečně vynaložených dodatečných nákladů a skutečných ušlých příjmů, ani na určitý přepočít kompenzačních plateb z eur na české koruny, nemohlo přijetím nařízení vlády č. 75 v kombinaci s článkem 7 nařízení 1913/2006 dojít k popření právních a ekonomických jistot zemědělců, jak tvrdí žalobkyně. Městský soud ze všech uvedených důvodů žalobu zamítl.

Proti napadenému rozsudku se brání žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, v níž uplatňuje kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

Nezákonnost napadeného rozsudku spočívá podle ní v tom, že městský soud nesprávně posoudil a vyhodnotil otázku souladu nařízení vlády č. 75 s nařízením 1698/2005. Tvrzenou vadu předcházejícího řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisu a že byl zásadním způsobem porušen zákon o řízení před správním orgánem, sice blíže nespecifikuje, poukazuje však na absenci výpočtu výše kompenzační platby v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku posléze vidí v tom, že se městský soud nevypořádal s řadou žalobních námitek a nevyhodnotil všechny žalobní body.

Stěžovatelka v kasační stížnosti setrvává na všech námitkách, které uplatnila v žalobě. Především má za to, že právo na náhradu dodatečných nákladů a ušlých příjmů souvisejících s přijetím kvalifikovaných dlouhodobých závazků hospodaření vyplývá z nařízení 1698/2005. Tyto kompenzační platby jsou dále paušálně stanoveny i v Programu schváleném vládou České republiky a mají jí být vypláceny buď s využitím sazeb stanovených v Programu v českých korunách, nebo sice s využitím sazeb stanovených v nařízení vlády č. 75 v měně euro, avšak přepočtených pevným směnným kursem z roku 2005 uvedeným v Programu. Pouze takto provedený výpočet kompenzačních plateb kryje dodatečné náklady a ušlé příjmy zemědělských subjektů v důsledku přijatého závazku podle čl. 37 nařízení 1698/2005. Městský soud přitom nesprávně dovedl, že se domáhala poskytnutí kompenzačních plateb ve výši, která by kryla v individuálním případě skutečné dodatečné náklady a ušlé příjmy. Ve skutečnosti se však dovolávala pouze toho, že nařízení vlády č. 75 je v rozporu s nařízením 1698/2005, neboť v něm stanovená výše plateb nekompenzuje zemědělským subjektům platby podle čl. 37 odst. 1 nařízení 1698/2005. Podle čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie má nařízení 1698/2005 přímé účinky na vztahy mezi ní a Českou republikou a bezprostředně zakládá její práva. Z čl. 37 nařízení 1698/2005 vyplývá, že platby zemědělským subjektům mají krýt dodatečné náklady v plné výši tak, jak byly stanoveny Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v Praze (nyní působícím pod názvem Ústav zemědělské ekonomiky a informací, dále jen „Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky“). Povinností každého členského státu je tyto náklady stanovit, výpočet dodatečných nákladů provést a v uvedené výši platby zemědělským subjektům také poskytovat. Toho se jí však nedostalo. Přestože výpočet sazeb kompenzačních plateb schválila Evropská komise, Česká republika se od tohoto výpočtu provedeného Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v Praze protiprávně odchýlila a přiznala kompenzační platby v jiné, než v Programu schválené, výši. Stěžovatelka proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud opatřil výpočet prostřednictvím Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky v Praze a provedl tímto výpočtem nejen dokazování za účelem zjištění dodatečných nákladů a ušlých příjmů ve smyslu čl. 37 nařízení 1698/2005, ale i porovnání výše těchto částek s těmi, které jí byly již podle napadeného rozhodnutí žalovaného vypláceny. Výše dodatečných nákladů a ušlých příjmů byla Českou republikou stanovena v Programu v korunách českých, a nikoliv v eurech. Proto nemohou být tyto kompenzační platby přepočítávány žádným směnným kursem.

Stěžovatelka považuje za nesprávný i poukaz městského soudu na čl. 7 nařízení 1913/2006. Ten se týká částek maximálních sazeb obsažených v příloze nařízení 1698/2005 a směnného kursu, kterým jsou tyto limitní částky přepočteny z eura na jinou národní měnu. Netýká se však směnného kursu vztahujícího se ke konkrétním kompenzačním platbám zemědělců hospodařících v méně příznivé oblasti. Tyto konkrétní kompenzační platby musí odrážet ekonomickou realitu daného členského státu, proto není důvod, aby směnný kurs dle čl. 7 nařízení 1913/2006 byl aplikován na konkrétní kompenzační platby v méně příznivé oblasti. Kompenzační platby jsou též spolufinancovány z 80 % Evropskou unií a v souladu s § 6c zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu je schvalován rozpočet tohoto fondu v rámci schvalování návrhu státního rozpočtu. Tyto finanční prostředky jsou v něm stanoveny v korunách českých, nikoliv v eurech. Proto považuje za nelogické, aby způsobem

naznačeným městským soudem docházelo nejprve k přepočtu peněžních prostředků přiznávaných z rozpočtu České republiky v korunách českých na eura na základě pevného kursu 29,784 Kč/€ uvedeného v Programu a následně, aby tato částka byla podle čl. 7 nařízení 1913/2006 zpětně přepočtena proměnlivým kursem na české koruny, v nichž jsou platby vypláceny. Nařízení vlády č. 75 tak porušuje co do měnové sazby i co do výše kompenzačních plateb nařízení 1698/2005, které vymezuje základ pro stanovení kompenzačních plateb.

Městský soud také řádně neposoudil, podle jakého právního předpisu Česká republika v nařízení vlády č. 75 stanovila sazby plateb v eurech a nikoliv v českých korunách, když dodatečné náklady a ušlé příjmy podle nařízení 1698/2005, které byly schváleny Evropskou komisí, byly stanoveny pouze v korunách českých. Pokud se tedy Česká republika rozhodla v nařízení vlády č. 75 stanovit sazby kompenzačních plateb v eurech, jejich přepočet na české koruny musí odpovídat částkám, jak je vláda vyčíslila v Programu v korunách českých, neboť pouze takto stanovená částka je v souladu s nařízením 1698/2005.

Závěr městského soudu týkající se směnného kursu použitého v Programu ve výši 29,784 Kč/€ jako kursu příkladmo uvedeného, není také odůvodněný. Pokud dovedl, že směnný kurs z roku 2005 byl v Programu uveden pouze jako vodítko způsobu výpočtu výše podpory, nemá tento závěr oporu ani v národní právní úpravě, ani v evropských prepisech. Sazby kompenzačních plateb byly nejprve uvedeny pouze v českých korunách a přepočtem za pomoci směnného kursu z roku 2005 byly protiprávně převedeny na eura. Jde tak o účelový postup České republiky, který v kombinaci s implementací pohyblivého směnného kursu přenesl kursově riziko na zemědělské subjekty. Avšak právě tento postup vede ke kolísajícím každoročním náhradám újmy, což je v přímém rozporu s výpočtem újmy dle čl. 37 nařízení 1698/2005 a výpočtem újmy provedeným Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v Praze. Nelze souhlasit se závěrem městského soudu, že Program neobsahuje žádný směnný kurs, naopak je v něm uveden směnný kurs ve výši 29,784 Kč/€, a to nikoliv jako příklad, nýbrž tímto kursem byly předurčeny veškeré kompenzační platby poskytované v budoucích letech. Nemá-li být popřen výpočet újmy a smysl eurové sazby v nařízení vlády č. 75 a dochází-li k výplatě kompenzačních plateb v českých korunách, musí být buď použit pro výpočet kompenzačních plateb směnný kurs uvedený v Programu ve výši 29,784 Kč/€, nebo přepočet pomocí směnného kursu nemá být vůbec použit a za rozhodné je třeba považovat původní částky dodatečných nákladů a ušlých příjmů v českých korunách vypočtených Českou republikou v Programu. V opačném případě se jedná o porušení čl. 37 nařízení 1698/2005 i bodu 3 odůvodnění nařízení 2799/98, jelikož se při výplatě kompenzačních plateb nepřihlíží k hospodářskému účelu operace. Tuto stránku věci městský soud v napadeném rozsudku zcela opomněl a nezohlednil ani skutečnost, že je třeba zajistit, aby nedošlo k žádné neoprávněné výhodě pro Českou republiku jako osobu povinnou k platbám. Žalovaný přitom explicitně vyjádřil, že sazby kompenzačních plateb v eurech provedl za účelem řádného finančního řízení, tedy právě z důvodu přenesení kursového rizika na zemědělce. Takto ale přehlédl čl. 8 nařízení 2799/98, podle něhož musí Česká republika přijmout taková opatření, aby použití eura neposkytlo žádnou soustavnou výhodu ve srovnání s použitím národní měny. Právě stanovení pevného kursu by znemožnilo odchýlení se od vypočtené paušalizované újmy a zamezilo by nezákonnému postupu, který stěžovatelka napadala ve své žalobě.

Konečně stěžovatelka vytýká i to, že městský soud neposuzoval podmínky pro předložení věci Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“), což vede k zásahu do jejího práva na spravedlivý proces. Evropská komise schvaluje Program, nikoliv nařízení vlády č. 75. Právě vypracování a schválení Programu je vyžadováno nařízením 1698/2005, tedy evropským právem a pokud nařízení vlády č. 75 obsahuje jiné sazby kompenzačních plateb oproti sazbám schváleným v Programu, nemá účastník řízení procesní možnosti bránit se takovému rozporu.

pokračování

Závěr městského soudu, že obsah Programu není v rozporu s nařízením vlády č. 75 a že uvedené nařízení vlády nekoliduje ani s nařízením 1698/2005 a nařízením 1913/2006, odporuje principům spravedlnosti. Předmět sporu je spojen s otázkou náležité interpretace evropského práva, avšak městský soud nevysvětlil, proč zvolené řešení ve výpočtu kompenzačních plateb ze strany žalovaného konvenuje účelu evropského práva. Stěžovatelka zdůrazňuje zásadu aplikační přednosti unijního práva před právem národním s tím, že k porušení jejího práva došlo vědomým postupem České republiky jako členského státu Evropské unie, což vede k rozdílnému zacházení vůči ní ve srovnání se zemědělskými subjekty v jiných členských státech Evropské unie. Proto stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud posoudil, zda § 5 odst. 1 a 2 nařízení vlády č. 75 je v kolizi se základními principy nařízení 1698/2005, a zejména jeho čl. 37, jakož i v kolizi s Programem a principy obsaženými v prováděcím nařízení 1974/2006 i nařízením 2799/98 a zda nevyvstala potřeba položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku ohledně výkladu čl. 37 nařízení 1698/2005. Navrhuje tedy rozsudek městského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení a současně položit Soudnímu dvoru tyto předběžné otázky: „1. Zda platby podle čl. 36 Nařízení 1698 mají krytí dodatečné náklady a ušlé příjmy ve výši původně stanovených paušálních částek denominovaných v měně CZK vypočtených v Programu rozvoje venkova či nikoliv. 2. Jak interpretovat čl. 36 odst. 1 Nařízení 1698 ve vztahu k Programu rozvoje venkova schváleného Komisí z hlediska tam stanovených výší podpor v měně CZK, musí být výše podpor v členském státě vyplacena ve stejné výši, jak je schválena Programem rozvoje venkova, nebo se lze od takto schválených plateb Komisí odchýlit?“

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti shrnuje podstatné body tohoto mimořádného opravného prostředku a uvádí, že žádný právní předpis nezakládá přímý nárok stěžovatelky na výplatu kompenzační platby v národní měně ve výši dle výpočtu provedeného Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky či obdobnou institucí. Nesouhlasí s tím, že Evropská komise schvalovala výpočet provedený Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky či finanční alokaci na realizaci Programu v korunách českých. Vláda v Programu schválila sazby pro jednotlivá opatření v eurech a takto byl Program také schválen Evropskou komisí. Z podkladových materiálů k Programu ani z tohoto programového dokumentu jako takového žádný přímý nárok stěžovatelce nevzniká. Podle žalovaného stěžovatelka nahlíží na věc zcela opačně, než je koncipována v nařízení 1698/2005. Uvedené nařízení předpokládá princip dobrovolnosti, tedy každý subjekt může dobrovolně přijmout plnění určitých závazků, za což mu náleží určité kompenzace ve výši stanovené právním předpisem. Konkrétnímu zemědělci podle žalovaného nevzniká přímý nárok na čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na základě nařízení 1698/2005, jelikož předpokladem výplaty konkrétní platby je splnění veškerých podmínek stanovených národními právními předpisy. Nařízení 1698/2005 stanoví pouze minimální a maximální limity podpory uvedené v eurech, neobsahuje však žádná pravidla pro přepočtení těchto částek na národní měny. Pravidla pro kurzový přepočtení stanoví nařízení 1913/2006, směnný kurs je obsažen v jeho čl. 11, jemuž koresponduje nařízení vlády č. 75 (ve vyjádření žalovaného nesprávně uvedeno nařízení vlády č. 79/2007 Sb. – poznámka zdejšího soudu). Výše konkrétní podpory v rámci limitů stanovených nařízením 1698/2005 je na úvaze každého členského státu. Členský stát tedy formou programového dokumentu (Programu pro rozvoj venkova) stanoví své priority v oblasti podpory rozvoje venkova a tento programový dokument předloží orgánům Evropské unie k posouzení, zda uvedené limity splňuje. Výše podpory v jejím absolutním vyjádření je poté na základě Programu přiznána členskému státu v eurech. Z Programu však jakýkoli nárok konkrétní fyzické či právnické osoby nevyplývá. Pevný směnný kurs z roku 2005 uvedený v Programu, jehož se stěžovatelka dovolává, byl zmíněn podle žalovaného z důvodu ilustrace výše podpory vypočtené v českých korunách a stanovení výše sazeb kompenzačních plateb v eurech je podle žalovaného nutné pro řádné finanční řízení (plnění finančního plánu) Programu, jelikož i příspěvek z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je kalkulován v eurech. Právní předpisy České republiky však nepočítají

s vytvořením fondu na krytí kursových rozdílů. Žalovaný správní orgán závěrem navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek, vázán rozsahem (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a důvody (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Zkoumal přitom také, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4, věta první za středníkem s. ř. s.), tyto však neshledal. Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval naplněním kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy námitkou tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, jelikož, shledal-li by zdejší soud tuto vadu, byla by překážkou dalšího věcného přezkumu napadeného rozsudku z dalších stěžovatelkou namítaných kasačních důvodů. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, již se stěžovatelka dovolává s poukazem na nevypořádání veškerých žalobních bodů městským soudem, však Nejvyšší správní soud neshledal.

Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, jakož i Ústavního soudu považuje nevypořádání veškerých žalobních bodů za pochybení, které způsobuje nepřezkoumatelnost rozsudku (k tomu srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, ze dne 8. 12. 2009, č. j. 8 Afs 73/2007 - 111, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 9. 1997, sp. zn. IV. ÚS 114/96 či ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08). Stěžovatelka explicitně neuvádí, který ze žalobních bodů zůstal městským soudem nevypořádán. Z obsahu kasační stížnosti lze však dovodit, že se tato výtka vztahuje k žalobním tvrzením, podle nichž kompenzační platby jsou zaměřeny na podporu zemědělců hospodařících v oblastech s méně příznivými podmínkami, a mají proto být stanoveny v českých korunách a nikoliv v měně euro. V této souvislosti stěžovatelka poukazuje na výpočet újmy provedený Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v Praze, který byl při přípravě Programu také učiněn v českých korunách a na jeho základě byly stanoveny paušální sazby kompenzačních plateb. Městský soud také neuvedl, podle jakého právního předpisu byly sazby kompenzačních plateb v nařízení vlády č. 75 uvedeny v eurech, když Evropská komise schválila prostřednictvím Programu tyto sazby v korunách českých. Podle stěžovatelky se městský soud nevypořádal ani s otázkou hospodářského účelu operace, z něhož vyplývá, že v nařízení vlády č. 75 měly být použity sazby kompenzačních plateb v korunách českých.

Podle Nejvyššího správního soudu však uvedené výtky stěžovatelky nejsou opodstatněné. Z napadeného rozsudku je zjevné, že městský soud správně vystihl podstatu sporu a zcela konkrétní argumentací vyjádřil svoje právní názory na to, jakým způsobem se určuje výše plateb za dodatečné náklady a ušlé příjmy ve smyslu čl. 37 nařízení 1698/2005, jakož i k otázkám týkajícím se kompenzačních plateb v korunách českých a jejich stanovení v měně euro v nařízení vlády č. 75, když dovodil, že sazby kompenzačních plateb k náhradě dodatečných nákladů a ušlých příjmů jsou určeny v tomto nařízení, kterým je evropská právní úprava provedena v národním právním řádu stanovením paušálních částek podle hektarů plochy, k níž se kompenzační platby vztahují. Z napadeného rozsudku je také zcela zřejmé, že za rozhodnou městský soud považoval výši sazeb kompenzačních plateb stanovených v nařízení vlády č. 75 a naopak za nedůvodnou považoval argumentaci stěžovatelky o výpočtech těchto plateb provedených Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v Praze v korunách českých jako podklad při vypracování Programu. Žalobní body tedy opomenuty nebyly, a pokud městský soud na některé z nich poskytl odpověď pouze s odkazem na argumentaci k jiným žalobním bodům,

pokračování

činil tak proto, že žalobní body se argumentačně překrývaly a městský soud tedy nepovažoval za potřebné svoji právní argumentaci opakovat. V této souvislosti lze odkázat například na závěry, které uvedl Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (bod 68), když uzavřel, že „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ To ostatně odpovídá zásadě procesní ekonomie. Lze tedy uzavřít, že námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nevypořádání veškerých žalobních bodů není opodstatněná.

Další kasační námitka stěžovatelky se týká nezákonnosti napadeného rozsudku z důvodu nesprávného výkladu čl. 37 nařízení 1698/2005, nesprávných právních závěrů k rozporu nařízení vlády č. 75 s nařízením 1698/2005, jakož i k otázce stanovení sazeb a vyplacení kompenzačních plateb poskytovaných zemědělcům v korunách českých. Ty mají být podle stěžovatelky stanoveny tak, aby byly kryty dodatečné náklady a ušlé příjmy v důsledku přijatého závazku v rozsahu, k němuž se Česká republika zavázala v Programu, v němž stanovila výši sazeb kompenzačních plateb k náhradě dodatečných nákladů a ušlých příjmů na hektar příslušných ploch v českých korunách, v nichž vznikají i skutečné náklady jednotlivých zemědělců. Tedy tyto náklady se nemají stanovovat v měně euro a následně vyplácet dle aktuálního směnného kursu v českých korunách, jelikož dochází k tomu, že kompenzační platby dodatečné náklady a ušlé příjmy nekryjí a navíc co do výše každoročně kolísají.

Nejvyšší správní soud názor stěžovatelky na uvedené sporné právní otázky, které podle ní byly městským soudem nesprávně právně posouzeny, nesdílí.

Předně je třeba poukázat na čl. 1 nařízení 1698/2005, v jehož prvním odstavci je uvedeno, že toto nařízení „stanoví obecná pravidla pro podporu poskytovanou Společenstvím pro rozvoj venkova (...)“. Již z uvedeného je zřejmé, že se stěžovatelka mylí, pokud dovozuje, že nařízení 1698/2005, jako přímo použitelný právní předpis, zakládá její právo na konkrétní kompenzační platby na krytí dodatečných nákladů a ušlých příjmů v určité výši. Uvedené nařízení vymezuje základní rámec a obecná pravidla, východiska či principy k dosažení účelu a cíle tohoto nařízení, kterým je obecně vzato rozvoj venkova (viz bod 5 odůvodnění, dále rozvedený v čl. 4 nařízení 1698/2005). Tato podpora rozvoje venkova je ve smyslu uvedeného nařízení realizována prostřednictvím čtyř os (čl. 4 odst. 2 nařízení 1698/2005), jednou z nich (osa 2) je i oblast *Zlepšování životního prostředí a krajiny*, v rámci níž se podpora děje mimo jiné opatřeními zaměřenými na udržitelné využívání zemědělské půdy formou poskytování plateb zemědělcům ve znevýhodněných oblastech jiných než horských [čl. 36 písm. a) bod ii) nařízení 1698/2005]. To je i případ stěžovatelky.

Rámec zásad pro uvedené platby dle čl. 36 písm. a) bod ii) nařízení 1698/2005 je blíže vymezen v čl. 37 téhož nařízení, z něhož vyplývá, že platby se poskytují ročně na hektar zemědělsky využitých ploch a měly by být náhradou za dodatečné náklady a ušlé příjmy, které zemědělcům vznikají v souvislosti se znevýhodněním dané oblasti z hlediska zemědělské výroby. Současně z čl. 37 odst. 2 a 3 nařízení 1698/2005 plyne, že uvedené platby se poskytují těm zemědělcům, kteří se zaváží poskytovat zemědělskou činnost v tzv. způsobilých oblastech (čl. 50 odst. 2 a 3 nařízení 1698/2005) alespoň po dobu pěti let od první platby a poskytují se v rozmezí minimální a maximální částky stanovené v příloze tohoto nařízení. Příloha nařízení 1698/2005 ohledně uvedených limitů stanoví minimální platbu za znevýhodněné podmínky částkou 25 € na hektar zemědělsky využitých ploch a maximální platbu v oblastech s jiným znevýhodněním (což je případ stěžovatelky) částkou 150 € na hektar zemědělsky využitých ploch.

Jak Nejvyšší správní soud dovodil již v rozsudku ze dne 15. 7. 2015, č. j. 1 Afs 45/2015 - 56, dostupném na www.nssoud.cz, „[u]stanovení právě citovaného nařízení 1698/2005 je třeba vykládat především společně s nařízením Komise (ES) č. 1974/2006 kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (dále jen „nařízení 1974/2006“). Již ze samotného názvu nařízení 1974/2006, stejně tak jako z judikatury Soudního dvora, je patrné, že častokrát stručné právní úpravě v nařízení 1698/2005 je třeba dát obsah za pomoci nařízení 1974/2006 (srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 25. 10. 2012, *Anssi Ketelä, C-592/11, ECLI:EU:C:2012:673*).“

Tyto závěry jsou plně použitelné i na nyní posuzovanou věc. Aplikační pravidla k čl. 37 nařízení 1698/2005 jsou obsažena v čl. 53 odst. 1 nařízení 1974/2006, podle něhož *[č]lenské státy mohou případně určit míru podpory stanovené v člancích 31, 37 až 41, a 43 až 49 nařízení (ES) č. 1698/2005 na základě standardních nákladů a standardního předpokladu ušlých příjmů*. Detailněji jsou parametry pro výpočet a stanovení odpovídající podpory formulovány v čl. 53 odst. 2 nařízení 1974/2006, z něhož lze mimo jiné seznat, že výpočet a podpora má být založena na hodnotách vytvořených odborným posouzením. Tak tomu také bylo v případě České republiky, jelikož výše sazeb kompenzačních plateb byla v České republice stanovena na základě odborného výpočtu provedeného Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v Praze, což není spornou skutečností.

Stěžovatelka však právě z uvedené skutečnosti dovozuje, že pokud Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky provedl výpočet újmy v korunách českých a na základě něj byly stanoveny paušální sazby kompenzačních plateb také v českých korunách (což podle ní odpovídá i podstatně nákladů zemědělských subjektů, které též vznikají v korunách českých), pak dodatečné náklady a ušlé příjmy, mají-li být v souladu s nařízením 1698/2005, musí být vypláceny v takto stanovené paušální výši přímo v korunách českých, nikoliv přepočtem z eur na české koruny kursem dle § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75.

V každém členském státě je podpora z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova realizována prostřednictvím programů rozvoje venkova, které musí obsahovat náležitosti dle čl. 16 nařízení 1698/2005 a jsou schvalovány Evropskou komisí, v rámci nichž je posouzen soulad těchto programů se strategickými směry Evropské unie, s národním strategickým plánem (čl. 12 nařízení 1698/2005) a s nařízením 1698/2005. V České republice byl Program schválen usnesením vlády č. 948 ze dne 16. 8. 2006 a následně byl opakovaně aktualizován. I tyto aktualizace byly schváleny Evropskou komisí, jak Nejvyšší správní soud ověřil z veřejně dostupných zdrojů na <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/programove-dokumenty/?pos=0>.

V tomto Programu jsou v tabulce stanoveny sazby kompenzačních plateb pro jednotlivé typy méně příznivých oblastí, které jsou diferencovány podle vymezených typů na horskou oblast - typ H, ostatní oblast - typ O a oblast se specifickými omezeními - typ S. V této tabulce obsažené v Programu v jeho původní verzi, schválené usnesením vlády ze dne 16. 8. 2006, byly sazby kompenzačních plateb kromě měny euro uvedeny také v korunách českých v závorkách u jednotlivých sazeb [např. 114 EUR/ha (tj. 3.420 Kč/ha)] s poznámkou pod tabulkou „**eurs* 29,784 CZK/EUR“. Příloha 5 Programu dále popisovala způsob výpočtu průměrných nákladů a ušlých zisků pro jednotlivé oblasti zemědělsky využitých ploch v méně příznivých oblastech a na základě výsledků těchto výpočtů, které byly provedeny v českých korunách, byly následně v Programu uvedené jednotlivé sazby kompenzačních plateb v měně euro. Právě z těchto údajů dovozuje stěžovatelka, že sazby kompenzačních plateb v Programu jsou uvedeny v korunách českých. V aktualizovaných verzích Programu, počínaje verzí schválenou Evropskou komisí dne 9. 7. 2010, však již v tabulce údaj o výši sazeb kompenzačních plateb na hektar zemědělsky

pokračování

využité plochy v korunách českých není obsažen, přestože v Programu zůstala zachována informace, že „pro účely výpočtu sazeb plateb po opatření osy II je v programu použit průměrný kurs roku 2005 29,784 CZK/EUR“ a u tabulky sazeb plateb také údaj „*kurs 29,784 CZK/EUR“.

Z toho, co bylo shora uvedeno, plyne, že se stěžovatelka mylí, pokud dovozuje, že kompenzační platby byly stanoveny v Programu v korunách českých a byly přepočteny na euro pevným kursem z roku 2005 ve výši 29,784 CZK/€. Jak z Programu v jeho původním znění (v němž uvedení sazeb v korunách českých v závorkách může být zavádějící), tak především z aktualizovaných verzí Programu, počínaje verzí schválenou Evropskou komisí dne 9. 7. 2010, je zcela zjevné, že sazby kompenzačních plateb jsou stanoveny v eurech. Ve stejné výši jsou sazby kompenzačních plateb zakotveny i v prováděcím nařízení vlády č. 75, konkrétně v § 5 odst. 2 tohoto nařízení vlády. Sazby kompenzačních plateb v měně euro byly nejprve v Programu, a poté i v nařízení vlády č. 75, a to vždy ve stejné výši, stanoveny na základě odborných posouzení a výpočtů provedených Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky. Lze sice přisvědčit stěžovatelce, že Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky výpočet provedl v korunách českých, aby však bylo možno porovnat sazby kompenzačních plateb, stanovené v České republice, s limity obsaženými v příloze nařízení č. 1698/2005, bylo třeba je specifikovat v eurech. Takto byly sazby kompenzačních plateb na základě odborných výpočtů (srov. čl. 53 odst. 2 nařízení 1974/2006) stanoveny v Programu a posléze i v nařízení vlády č. 75. Nelze proto přisvědčit stěžovatelce, že sazby kompenzačních plateb byly stanoveny v korunách českých, jelikož takto byly pouze pro informaci uvedeny v Programu v jeho původním znění (právě za použití stěžovatelkou namítaného pevného kursu z roku 2005).

Městský soud v této souvislosti správně vyhodnotil, že usnesení vlády, jímž ke schválení Programu došlo a jehož se stěžovatelka, co do stanovení sazeb kompenzačních plateb v korunách českých dovolává, žádná konkrétní práva a povinnosti jednotlivých zemědělců, tedy ani stěžovatelky, nezakládá. Program je koncepčním programovým dokumentem vymezující v jednotlivých členských státech rámec, jak budou provedena konkrétní opatření politiky rozvoje venkova. Jsou v něm obsaženy zásady, z nichž vychází i příslušná národní právní úprava, která je tou, jež závazně zakládá, mění či ruší konkrétní práva a povinnosti žadatelů o kompenzační platby na základě splnění určitých předem nastavených kritérií, jež v daném případě vycházejí z čl. 37 nařízení č. 1698/2005. Zpracování Programu a jeho následné schválení Evropskou komisí je nezbytným předpokladem pro poskytnutí finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova jednotlivým členským státům na opatření k podpoře rozvoje venkova (čl. 15 nařízení 1698/2005), z nějž jsou kompenzační platby spolufinancovány; ani to však z Programu nečiní obecně závazný právní předpis, který by byl použitelný na stanovení kompenzačních plateb v konkrétních jednotlivých případech. Nadto sazby kompenzačních plateb uvedené v Programu v eurech, nikoliv v korunách českých, jsou ve zcela identické výši, jak obsahuje relevantní právní úprava (§ 5 odst. 2 nařízení vlády č. 75).

V této souvislosti nelze přehlédnout čl. 2 nařízení 2799/98, který stanoví, že ceny a částky stanovené v právních předpisech z oblasti společné zemědělské politiky, kam spadá i politika rozvoje venkova, se vyjadřují v eurech a pokud členský stát nepřijal jednotnou měnu euro, přepočtou se tyto částky na národní měnu za použití směnného kursu a jsou poskytovány v národní měně. Z čl. 7 nařízení 1913/2006 dále vyplývá, že rozhodnou skutečností pro směnný kurs v případě částek stanovených v příloze nařízení 1698/2005 je 1. leden roku, v němž je přijato rozhodnutí o poskytnutí této podpory. Z toho lze dovodit, že sazby plateb, které jsou v určitém rozmezí limitů (minimální a maximální výše) obsaženy v příloze nařízení č. 1698/2005, jsou stanoveny pevně právě v měně euro. Podrobnosti k určení směnných kursů a ke stanovení rozhodných skutečností, s nimiž je stanovení určitého směnného kursu spojeno, jsou dále obsaženy v nařízení 1913/2006.

Z uvedeného vyšel národní zákonodárce, který sazby plateb podle jednotlivých podporovaných oblastí určil v eurech (§ 5 odst. 2 nařízení vlády č. 75) a současně stanovil kurs, kterým budou tyto sazby přepočteny na národní měnu (§ 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75), v níž jsou žadatelům kompenzační platby vypláceny. Takto provedená národní právní úprava neodporuje požadavkům evropského práva, zejména nařízení 1698/2005, jakož i nařízení 2799/98 a na ně navazujícím nařízením, která je provádějí (nařízení 1794/2006 a nařízení 1913/2006). Jsou v ní totiž respektovány principy touto evropskou právní úpravou vyžadované (viz čl. 37 nařízení 1698/2005 ve srovnání s § 5 a § 6 nařízení vlády č. 75), přitom z komplexu uvedené evropské právní úpravy je zcela zřejmé, že evropský zákonodárce předpokládá, že částky plateb, jsou-li uvedeny v měně euro, budou na národní měnu převáděny určitým směnným kursem, který se však v čase mění (srov. bod 3 odůvodnění nařízení 2799/98 a body 2 a 8 ve spojení s bodem 14 odůvodnění nařízení 1913/2006, jakož i čl. 11 téhož nařízení), což také nařízení vlády č. 75 respektuje. Naopak ze žádného ustanovení relevantních nařízení nevyplývá závěr podporovaný stěžovatelkou, že paušálně stanovené sazby kompenzačních plateb, jak jsou obsaženy v Programu pro informaci v korunách českých, mají být přepočítávány určitým, pevně stanoveným, směnným kursem z roku 2005, určeným v Programu, který by proto měl být kursem závazným. Tuto závaznost informativních údajů o sazbách kompenzačních plateb v korunách českých v tabulce sazeb kompenzačních plateb v Programu a o směnném kursu z roku 2005 nelze dovést ani ze skutečnosti, že Program byl v původním znění (s informativními údaji o výši sazeb kompenzačních plateb v korunách českých) schválen rozhodnutím Evropské komise. Ani takové rozhodnutí totiž nečiní z Programu obecně závazný právní předpis, který by zakládal, měnil či rušil konkrétní práva žadatelů o kompenzační platby, nýbrž smyslem tohoto schválení je posouzení shody Programu se strategickým směry Evropské unie a národními strategickými plány za účelem poskytnutí finančních prostředků k podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (srov. čl. 18 odst. 1 a 2 v návaznosti na čl. 15 nařízení 1698/2005).

Nejvyšší správní soud zde vyslovuje souhlas s tvrzením stěžovatelky, že na nyní posuzovaný případ se čl. 7 nařízení 1913/2006 nepoužije, jelikož Česká republika nestanovila sazby kompenzačních plateb v národní měně, nýbrž v eurech. Opačný závěr však neučinil ani městský soud, jak mylně dovozuje stěžovatelka, nýbrž ten pouze k námitce o popření právních a ekonomických jistot zemědělců při aplikaci nařízení vlády č. 75 v kombinaci s čl. 7 nařízení 1913/2006 uvedl, že z uvedeného článku nařízení 1913/2006 nevyplývá právo na určitý konkrétní přepočet sazeb kompenzačních plateb, a to v souvislosti se svou další argumentací o presumpci pohyblivého směnného kursu při přepočtu kompenzačních plateb na národní měnu pro účely jejího vyplacení příjemcům této podpory.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že národní právní úprava neodporuje evropské právní úpravě, jelikož ta v nařízení 1698/2005 ponechává na členských státech stanovení dodatečných nákladů a ušlých příjmů (v rámci vymezených limitů), za podmínky respektování parametrů obsažených v čl. 53 odst. 2 nařízení 1974/2006. Sazby kompenzačních plateb byly v České republice stanoveny v eurech na základě odborných odhadů v Programu schváleném Evropskou komisí a v měně euro byly zakotveny také v nařízení vlády č. 75, opět v podobě pevné sazby na hektar zemědělsky využitá plochy v méně příznivých oblastech. To nařízení 2799/98 neodporuje. V nařízení vlády č. 75 byly respektovány i limity minimálních a maximálních sazeb plateb na hektar zemědělsky využitá půdy podle přílohy nařízení 1698/2005. Tím byly naplněny požadavky čl. 37 nařízení 1698/2005 a soulad národní právní úpravy s úpravou evropskou je tedy zachován.

Evropská právní úprava na žádném místě výslovně neukládá členským státům, v jaké měně mají tyto sazby kompenzačních plateb v národní právní úpravě uvést. Stanoví pouze

pokračování

pravidla pro přepočítání částek z měny euro na národní měnu v závislosti na tom, jaký mechanismus stanovení sazeb kompenzačních plateb a jejich výplat v konkrétní měně (v eurech nebo v národní měně) zvolí.

Jelikož sazby kompenzačních plateb nebyly stanoveny v Programu, ani v nařízení vlády č. 75 v českých korunách, není opodstatněnou ani námitka stěžovatelky, že dodatečné náklady a ušlé příjmy mají být hrazeny v plné výši, která je vypočtena Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky v korunách českých v Programu, neboť jen v té výši podle stěžovatelky odpovídají čl. 37 nařízení 1698/2005. Nutno zdůraznit, že uvedené nařízení neupravuje mechanismus, kterým členské státy mají stanovit v programech rozvoje venkova výši sazeb kompenzačních plateb v rámci nastavených limitů pro jednotlivá podporovaná opatření, ani nestanoví výši konkrétních sazeb kompenzačních plateb či použitelný směnný kurs. Jejich stanovení je věcí každého členského státu. Česká republika uvedené sazby kompenzačních plateb stanovila na základě odborných výpočtů, které byly provedeny v korunách českých. Za účelem porovnání výše těchto sazeb s limity stanovenými přílohou nařízení 1698/2005 přepočítala částky vypočtené Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky za pomoci konkrétního směnného kursu z roku 2005 na euro a následně v této měně uvedla i všechny sazby kompenzačních plateb v nařízení vlády č. 75. Tomuto postupu nelze ničeho vytknout. Naopak je v souladu s čl. 53 odst. 2 nařízení 1974/2006. Rozhodný pro posouzení souladu národní a evropské právní úpravy je nikoliv tento zvolený mechanismus při stanovení výše jednotlivých sazeb kompenzačních plateb pro méně příznivé oblasti, nýbrž výsledek, k němuž členský stát dospěl, tedy samotná výše sazeb kompenzačních plateb. Ty byly v České republice stanoveny v měně euro v rozmezí nastavených limitů. To neodporuje žádnému ustanovení nařízení 1698/2005, ani nařízení 1974/2006, resp. nařízení 2799/98.

Stěžovatelka sice brojí proti způsobu výpočtu kompenzačních plateb, zejména jedná-li se o sazby plateb vymezené v eurech a o jejich následný přepočítání jiným, než pevným kursem obsaženým v Programu, avšak nastavený mechanismus, stejně jako veškeré podmínky nutné k poskytnutí těchto plateb, jí byly předem známy a nebyla povinna se podmínkám nastaveným v nařízení vlády č. 75 podřídit; jednalo se tedy o její dobrovolnou volbu. Pokud se však rozhodla realizovat zemědělskou činnost v méně příznivé oblasti, byla povinna respektovat platnou právní úpravu i veškeré zákonné předpoklady k poskytnutí plateb i stanovení jejich výše. Lze tak pouze přisvědčit závěrům Nejvyššího správního soudu obsaženým v rozsudku ze dne 15. 7. 2015, č. j. 1 Afs 45/2015 - 56, dostupném na www.nssoud.cz, že *„za takové situace bylo na každém zemědělci zvažováno, zda do programu s takto nastavenými pravidly dobrovolně vstoupí. Touto možností učinit informovanou volbu s následným dodržováním stanovených pravidel je dostatečně chráněna stěžovatelem dovolávaná dobrá víra a legitimní očekávání zemědělských subjektů.“*

Za neopodstatněnou považuje Nejvyšší správní soud také argumentaci stěžovatelky o nezohlednění hospodářského účelu operace při hodnocení souladu národní a evropské právní úpravy s poukazem na bod 3 odůvodnění nařízení 2799/98. Hospodářským účelem operace v nyní posuzované věci je nikoliv poskytnutí kompenzačních plateb ve výši stanovené v Programu, nýbrž poskytnutí podpory zemědělcům v méně příznivých oblastech za účelem odstranění těchto znevýhodnění, tedy za účelem podpory rozvoje venkova, jak lze dovodit například z bodu 5 či 7 odůvodnění nařízení 1698/2005. Toho je dosahováno jednak stanovením způsobilých oblastí dle čl. 50 nařízení 1698/2005 a dále stanovením standardních nákladů a standardního předpokladu ušlých příjmů dle čl. 53 odst. 1 a 2 nařízení 1974/2006. Jak správně v kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, relevantní právní úpravu nelze vykládat izolovaně, nýbrž v jejím uceleném kontextu. To však v tomto případě stěžovatelka opomněla. Dovolává-li se stěžovatelka v uvedené souvislosti (nezohlednění hospodářského účelu operace) i čl. 8 nařízení 2799/98, přehlédla, že tento článek se vztahuje na případy, kdy se členský stát, který nepřijal

jednotnou měnu euro [tzv. nezúčastněný členský stát – viz čl. 1 písm. c) nařízení 1913/2006] rozhodne vyplácet platby v eurech namísto národní měny ve smyslu bodu 9 odůvodnění tohoto nařízení. V nyní posuzované věci však Česká republika výplatu kompenzačních plateb provádí podle § 5 odst. 1 nařízení vlády č. 75 v českých korunách. Ustanovení čl. 8 nařízení 2799/98 se tedy neaplikuje. Jelikož městský soud shledal soulad národní právní úpravy s úpravou evropskou, a tento svůj závěr zcela srozumitelně v napadeném rozsudku vyjádřil, implicitně z uvedeného vyplývá, že hospodářský účel operace byl v národní právní úpravě zohledněn a respektován.

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů nedovodil žádná pochybení městského soudu při aplikaci relevantních právních norem a především při jejich výkladu ve vztahu ke sporným otázkám týkajícím se výše a způsobu výpočtu poskytovaných kompenzačních plateb, naopak jeho závěrům kasační soud přitakává.

Namítá-li stěžovatelka porušení práva na spravedlivý proces proto, že městský soud nepředložil věc, jejíž podstata spočívá ve výkladu evropského práva, Soudnímu dvoru, ani této námitce stěžovatelky nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Povinnost předložit věc Soudnímu dvoru s předběžnou otázkou ve smyslu čl. 267 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie má ten soud, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva. Městský soud, proti jehož rozsudku se lze bránit kasační stížností, nebyl povinen věc s položenou předběžnou otázkou Soudnímu dvoru předložit a stěžovatelka se toho v žalobě ani nedomáhala. Z obsahu napadeného rozsudku je zjevné, že městský soud potřebu naznačeným způsobem postupovat neshledal a výklad relevantních ustanovení evropského práva nepovažoval za nejasný. Ani Nejvyšší správní soud, který je naopak tím, kdo je povinen, je-li toho třeba, předběžnou otázku Soudnímu dvoru položit, nedovodil, že by vyvstala potřeba takto ve věci výkladu nařízení 1698/2005, především jeho článků 36 a 37, postupovat.

Jak Soudní dvůr dovodil v rozsudku ze dne 6. 10. 1982, *Srl CILFIT proti Ministero della Sanità*, 283/81, Recueil, s. 3415, bod 16, „*správné použití práva Společenství může být tak zřejmé, že neponechává prostor pro žádnou rozumnou pochybnost o způsobu vyřešení položené otázky (...)*“. V takovém případě, jedná-li se o tzv. *acte clair*, není třeba věc s předběžnou otázkou Soudnímu dvoru předložit. Tento případ nastal i v nyní posuzované věci. Čl. 36 taxativně vyjmenovává jednotlivá opatření, k nimž se vztahuje poskytovaná podpora a specifikuje jednotlivé druhy plateb v rámci těchto opatření. O jeho výkladu tedy nemůže být pochyb. Kompenzační platba, která byla poskytnuta stěžovatelce, je jednou z těch, které jsou v uvedeném ustanovení vyjmenovány.

Pokud z obsahu kasační stížnosti i žaloby vyplývá, že stěžovatelka nesouhlasí s výkladem čl. 37 odst. 1 nařízení 1698/2005 v návaznosti na nařízení vlády č. 75, jak byl proveden městským soudem (který dovodil soulad této právní úpravy), je třeba k uvedenému dodat, že Nejvyšší správní soud jednak shledal tento výklad provedený městským soudem správným a především zde nejde o kolizi národní a evropské právní úpravy, která by byla důvodem pro položení předběžné otázky Soudnímu dvoru.

Nesprávný výklad evropského práva stěžovatelka totiž dovozuje z vadného předpokladu, že sazby kompenzačních plateb v Programu byly stanoveny v korunách českých a pouze jejich vyplacení v této výši sazeb je v souladu s nařízením 1698/2005, a také z toho, že příkládá nesprávný význam schválení Programu rozhodnutím Evropské komise.

Jak již bylo výše uvedeno, Program není obecně závaznou právní normou. Tu z něj nečiní ani jeho schválení rozhodnutím Evropské komise. Proto posouzení jeho souladu s čl. 36, popř. čl. 37 nařízení 1698/2005, vzhledem ke konkrétnímu nároku stěžovatelky na vyplacení

pokračování

kompenzačních plateb v určité výši, nemá žádný význam. Program je předpokladem pro poskytnutí určitého objemu finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (ve vztahu k Evropské unii) a pro přijetí konkrétní prováděcí obecně závazné právní úpravy (nařízení vlády č. 75) ve vztahu mezi Českou republikou a žadateli o kompenzační platby, která je provedením evropské přímo použitelné právní úpravy.

V nyní posuzované věci jde o případ, kdy evropská úprava v nařízení 1698/2005 obsahuje přímo použitelná pravidla, která však předpokládají pro jejich aplikovatelnost konkretizaci a doplnění ve vnitrostátní právní úpravě. Ta byla v daném případě v návaznosti na § 2c odst. 5 zákona o zemědělství provedena formou nařízení vlády č. 75. Nejvyšší správní soud, jak již bylo výše uvedeno, neshledal, že by tento národní prováděcí předpis odporoval čl. 37 nařízení 1698/2005, jelikož žádné určité sazby kompenzačních plateb, s výjimkou limitů, v rámci nichž jsou členské státy povinny konkrétní sazby stanovit, neobsahuje, a národní právní úprava v tomto směru doplňuje a konkretizuje úpravu evropskou při respektování v ní nastavených zásad. Sazby kompenzačních plateb jsou setrvale (v Programu i v nařízení vlády č. 75) uvedeny v eurech, což neodporuje nařízení 2799/98, ani prováděcímu nařízení 1913/2006. Proto Nejvyšší správní soud neshledal potřebu Soudnímu dvoru položit stěžovatelkou formulované předběžné otázky.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek nezákonností spočívající v nesprávném právním posouzení sporných otázek (viz výše) nastíněných stěžovatelkou netrpí. Proto také Nejvyšší správní soud nepřistoupil k provedení důkazu výpočtem dodatečných nákladů a ušlých příjmů prostřednictvím Ústavu zemědělské ekonomiky a informací za účelem jejího porovnání s částkami vyplacenými stěžovatelce.

Kasační důvod uplatněný podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ačkoliv byl stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněn, nebyl jakkoliv rozveden a z kasační stížnosti vůbec nelze seznat, v čem tento kasační důvod spočívá a jaká vada předchozího řízení je namítána. Nejvyšší správní soud není povinen, ale ani oprávněn za stěžovatelku vyhledávat skutečnosti, z nichž naplnění tohoto kasačního důvodu vyplývá a jež jsou pod uvedený kasační důvod podřaditelné. Proto Nejvyšší správní soud nemohl k tomuto obecně vytčenému důvodu uplatněnému pouze odkazem na zákonnou právní úpravu, bez promítnutí v rovině konkrétních skutečností, z nichž tento důvod kasační stížnosti dovozuje, zaujmout konkrétní stanovisko.

Ohledně námitky stěžovatelky, uplatněné v bodě 21 kasační stížnosti, že rozhodnutí vydané prvostupňovým správním orgánem o poskytnutí dotace neobsahuje specifikaci výpočtu, neodkazuje na žádný výpočet a obsahuje pouze souhrnné částky dotací v korunách českých a odkaz na nařízení vlády č. 75, Nejvyšší správní soud poukazuje na § 104 odst. 4 s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost nepřijatelná, opírá-li se o důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před soudem, ač tak mohla učinit. Tvrzení o nedostatcích odůvodnění rozhodnutí prvostupňového správního orgánu by sice bylo podřaditelné pod kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť by směřovalo k námitce nepřezkoumatelnosti tohoto rozhodnutí, uvedenou námitku však v řízení před městským soudem stěžovatelka vůbec neuplatnila, a v tomto rozsahu tedy kasační stížnost není přípustná.

Ze všech shora uvedených důvodů má Nejvyšší správní soud za to, že v posuzovaném případě není naplněn žádný z uplatněných kasačních důvodů, a proto v souladu s § 110 odst. 1, věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Stěžovatelka ve věci úspěch neměla a žalovanému jako úspěšnému účastníkovi nad rámec jeho běžné činnosti žádné náklady s tímto řízením nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. listopadu 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu